

A stylized world map in a light blue color, centered on the Atlantic Ocean, serving as a background for the text.

UNIVERSITETI I AAB

FINANCA NDËRKOMBËTARE

Prof. Ass. Dr. Bekim Berisha

Përmbajtja:

- **Kuptimi i Financës Ndërkombëtare**
- **Rrjedhjet Ndërkombëtare të Fondeve**
- **Sistemi Monetar ndërkombëtar**
- **Tregu i valutave**
- **Sjellja e kurseve të këmbimit**
- **Risku i transaksionit në monedhë të huaj**
- **Kushtet e pagesës në tregtinë ndërkombëtare**
- **Instrumentet e pagesës dhe financimit të importit**
- **Garancitë dhe kundërgarancitë në tregtinë ndërkombëtare**

Literatura:

- “International Finance”, McGraw-Hill, New York, 2012
- "Financa Ndërkombëtare“, Seadin Gjaferi, 2013
- “Drejtimi Financiar Ndërkombëtar”, Halit Xhafa, 2012

Vlerësimi:

A faint, light blue world map is visible in the background of the slide, centered behind the text.

➤ Vijimi i rregullt.....	10%
➤ Prezentimi i punimit seminarik.....	45%
➤ Kollokviumi.....	45%
Gjithsej:	100%

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- **Pse financa ndërkombëtare?**
- **Integrimi i ekonomisë botëore**
- **Familjarizimi me konceptet bazë të FN**
- **Përfshirja në veprimtari ekonomike:
Direkt/Indirekt**
- **Vlerësimet e domosdoshme:**
 - A) **Risku i kredisë, risku politik dhe kosto e kundërpozicionimeve ndaj këtyre risqeve**
 - B) **Ekspozimin potencial ndaj riskut të monedhës, dhe**
 - C) **Normat e inflacionit dhe interesit të vendeve që lidhet direkt ose indirekt**

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- **Përkufizimi:**
- **FINANCA** – është shkenca ekonomike e studimit të nikiimit të kohës dhe të pasigurisë në rrjedhat e ardhshme montare të shoqërive tregtare, ekonomive familjare (investitorëve prioritar dhe primar)
- **FINANCA NDRKOMBETARE** – është shkenca që studion ndikimin e kohës e të pasigurisë në rrjedhat e ardhshme monetare të lidhura me marrëdhënjet ekonomike dhe financiare ndërmjet subjekteve të vendeve të ndryshme.

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- **Objekti i FN:**
- *Përfshin marëdhënjet makroekonomike dhe monetare midis vendeve rrjedhojë e veprimtarisë së korporatave, investimeve ndërkombëtare dhe veprimtarive bankare ndërkombëtare.*
- *FINANCA NDRKOMBETARE – është analizë në kuadrin e një shoqërie tregtare të të ardhurave nga veprimtaria ekonomiko-financiare, ndikimit të risqeve dhe drejtimin e ekspozimit ndaj tyre që vijnë nga marëdhënjet makroekonomike dhe monetare ndërkombëtar.*

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- **Risku i monedhës:**
- *Përfshin pasigurinë e kurseve të ardhshme të këmbimit ndërmjet monedhave të ndryshme, si dhe diferencat në normat e interesit dhe normat e inflacionit në vende të ndryshme.*
- *Normat e interesit janë masa të kostos për marrje dhe dhënje huash në një monedhë të caktuar, ndërkohë që norma e inflacionit mat ndryshimet në vlerat e brendshme të monedhave në kohë të ndryshme.*

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- **Risku politik:**
- *Përfshin pasiguritë që e rrethojnë një ndërmarrje si rezultat në ndryshimin e ligjeve tregtare, rregullativat e aktiviteteve ekonomike ose ligjet e tatimeve, dhe sistemet e qeverisë apo politike për shkakë të të cilave investitorët dhe ndërmarrjet mundë të pësojnë humbje të paparashikuara.*
- *Të gjitha këto ndikojnë në shtimin apo pakësimin e interesit për të investuar brenda apo jashtë vendit.*

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- **Risqe tjera:**
- *Risku që luhatjet e kurseve të këmbimit ndërmjet monedhës lokale dhe monedhave të huaja, ndikon në rrjedhat monetare të ndërmarrjes, në fitueshmërinë dhe aftësinë paguese të saj.*

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- Teoritë e biznesit ndërkombëtar
- *Për të përmirësuar rrjedhat e fondeve të tyre, korporatat synojnë strategji për ta rritur kapitalin e tyre. Në to përfshihet ndërhyrja në tregjet e huaja (Eksport-Import)*

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- Teoritë e biznesit ndërkombëtar
- *Teoritë më të përgjithshme mbi të cilat korporatat motivohen në biznesin ndërkombëtar janë:*
 - A) *Teoria e Avantazhit Krahasues*
 - B) *Teoria e Tregjeve Joperfekte, dhe*
 - C) *Teoria e Ciklit të Produktit*

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- Teoria e Avantazhit Krahasues
- E shkaktton:
- *Specializimi i ngushtë*
- *Mosmundësia e bartjes së avantazheve*
- *Mosprodhimi i disa produkteve tjera*

Prandaj, korporatat ndërhyjnë në tregjet e huaja

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- Teoria e Tregjeve Joperfekte
- E shkaktton:
- *Palëvizshmëria e faktorëve të prodhimit*
- *Kostot dhe kufizimet për transferimin e punës dhe burimeve*

Prandaj, korporatat shpesh shfrytëzojnë burimet e vendeve të huaja (kapitalizojnë)

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- Teoria e Ciklit të Produktit
- E shkaktton:
- *Avantazhet e dukshme kundrejt konkurentëve*
- *(Informacionet rreth konkurrencës dhe tregjeve konsistojnë në themelimin e firmës së par në vendin e vet)*
- *Në fillim eksporton, e më pas prodhon në vendet e huaja duke kufizuar koston e transportit. Edhe konkurentët e prodhojnë produktin e njejtë, prandaj firma e ndrron produktin*

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- **Metodat e biznesit ndërkombëtar**
- Janë:

1. Tregtia ndërkombëtare

2. Lecencimi

3. Franshiza

4. Ndërmarrje me kapital të përbashkët

5. Blerja e veprimtarive ekonomike ekzistuese

6. Krijimi i filijaleve të reja jshtë vendit

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- Qëllimi i Korporatave (Shoqërive tregtare)
 - *“Maksimizimi i pasurisë së aksionerëve”*

Si arrihet?

Përshtatja e politikave të korporatës

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- **Qëllimi i Korporatave (Shoqërive tregtare)**
- *A mundë të ketë edhe qëllime tjera?*
- *PO*
 - *Maksimizimi i të ardhurave në të ardhmen e afërt*
 - *(Maksimizimi i vlerës së korporatës)*
- *Konflikt!*
 - *PROBLEMI I AGJENCISË*

KUPTIMI I FINANCËS NDËRKOMBËTARE

- **Kufizimet ndaj Qëllimit të Korporatave (Shoqërive tregtare)**
- *Pengesat ambientale*
- *(Rregullat e ndërtimit, largimi i mbeturinave, kontrolli i nivelit të ndotjes)*
- *Pengesat në aktet nënligjore dhe ato rregullatore*
- *(Tatimet, konvertimi i valutave, riatdhesimi i të ardhurave)*
- *Pengesat etike*
- *(Praktikat që në një vend konsiderohen etike, në vendin tjetër janë joetike psh.ryshfeti)*